

Med hensyn til den af hr. Henning Gjellerod foreslåede dagsorden skal jeg blot sige her til slut, at den kan vi naturligvis støtte, og at vi er meget tilfredse med, at Folketinget med denne dagsorden netop udtrykker sin bekymring over menneskerettighedssituationen i Tyrkiet, for vi må som sagt aldrig lukke øjnene for kendsgerningerne. Vi kan derfor ikke støtte den af hr. Gert Petersen foreslåede dagsorden.

(Kort bemærkning).

Gert Petersen (SF):

Jeg vil godt høre, om jeg har forstået Venstre rigtigt.

Jeg fik at vide, at Venstre går ind for, at der skal forhandles, og at problemerne skal løses ved forhandlinger; men de, der slås, må altså ikke forhandle, for der må ikke forhandles med PKK. Færdigt arbejde!

Men de partier, man kunne tro er fredelige, bliver jo forbudt i samme øjeblik, de dukker op. Der står i loven om partier, at intet parti må være talerør for eller gøre sig til talerør for en bestemt etnisk gruppe, naturligvis bortset fra den tyrkiske. Med den begrundelse bliver de partier, der vil være talerør for kurderne, forbudt i samme øjeblik, de dukker op.

Med hensyn til PKK vil man altså fra Venstres side ikke have forhandlinger, selv om krigen hidtil har kostet 21.000 menneskeliv. En østrigsk delegation var sidste år i det sydøstlige Tyrkiet og talte med guvernøren derude, og han påstod, at i øjeblikket havde man taget 12.000-14.000 PKK-krigere til fange, og nu var der kun 6.000-8.000 tilbage. Jamen det er da mange! Man kan da ikke bare sige, at det er nogle terrorister, det er da folk, der ligesom tjentjerne slås for deres frihed. Hvis man ikke skal forhandle med dem, hvem i alverdens riger og lande skal man så forhandle med, og hvordan får man så fred og får afsluttet myrderierne?

(Kort bemærkning).

Ulla Tørnæs (V):

Jeg skal såmænd blot henvise til den foregående ordduel, hvor det jo netop kom frem, at der findes andre kurdere end PKK.

Per Stig Møller (KF):

Forespørgslen drejer sig om menneskerettighedssituationen i Tyrkiet og behandlingen af de nationale mindretal.

Hvad det sidste angår, er spørgsmålet forkert stillet set ud fra Tyrkiets selvopfattelse. Ifølge

den er alle landets indbyggere tyrkere, uanset om de har deres egen oprindelse, hvad enten det drejer sig om anatoliere, kurdere, armenere, tessalonikere, eller hvad det nu kan være. Det skyldes, at Atatürk kun mente at kunne redde, hvad der var at redde af Tyrkiet efter Første Verdenskrig, hvis alle først og fremmest erkendte sig som tyrkere.

Når det er sagt, er der dog ikke tvivl om, at der finder undertrykkelse sted af det folkeslag, som kalder sig kurdere ved siden af at være tyrkere. På den anden side benægter den tyrkiske regering, at det forholder sig sådan. Den siger, at den kun griber ind over for terroristerne, som vil skabe en kurdisk stat og dermed opløse grundlaget for Tyrkiet som den nationalstat, der blev skabt efter Første Verdenskrig.

Det, der altså er tale om fra den tyrkiske regerings side, er en kamp for at bevare nationen. Men denne kamp kan ikke accepteres, når landsbyer ryddes og uskyldige mennesker udsættes for mishandlinger og tortur. Lige netop derved forøger den tyrkiske regering sympatien i området for den bevæbnede kurdiske løsrivelseskamp, hvis terrorgerninger og trusler mod turister og andre selvfølgelig også er totalt uacceptable.

Tyrkiet befinder sig i en klassisk ond cirkel, og det bliver ikke bedre af, at regeringen slår ned på dem, der i den offentlige tyrkiske debat påpeger dette og vender sig mod regeringens metoder, sådan som det jo skete, da den arresterede og rejste sag mod forfatteren Kemal, som nu opholder sig i Stockholm for at få ro. Hans artikel i sin tid i Der Spiegel, som førte til sagen mod ham, var en utvetydig påvisning af, at uacceptable overgreb finder sted mod den kurdiske civilbefolkning.

Tyrkiet brugte § 8 i landets straffelov mod ham og har siden lovet at ændre den, som Tyrkiet har lovet at ændre så mange andre love. Men hvornår sker det? I Europarådet fastholder vi gang på gang tyrkerne på det løfte, men de er som håndsæbe. Den nuværende regeringschef, Erbakan, lovede som oppositionspolitiker, at han ville løse problemet, som han mente først og fremmest skyldtes en dårlig økonomi i området, men også, at menneskene ikke måtte tale deres eget kurdiske sprog, hvilket den til enhver tid siddende regering i Ankara ellers hævder, at kurderne godt må. I et interview i Der Spiegel nr. 25/1996 sagde Erbakan således, at han ville forbedre økonomien i det kurdiske område, ophæve undtagelsestilstanden og behandle bor-